KALATALOUDEN KESKUSLIITTO
CENTRALFÖRBUNDET FÖR FISKERIHUSHÅLLNING
www.ahven.net

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Helsinki, 12.2.2018

Viite: Pyyntö asiantuntijan kuulemiseksi Maa- ja metsätalousvaliokunnassa 13.2.2018

Asia: HE 204/2017vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi YKP seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Kalatalouden Keskusliitto ja sen rannikon jäsenjärjestöt ovat osallistuneet lakiesityksen valmisteluun ja perehtyneet esitykseen. Esitykseen sisältyy useita mm. vanhentuneista asetusviitteistä johtuvia tarpeellisia muutoksia valvontalakiin. Uusi velvoite, eli lakiesityksen 20a pykälään sisältyvä lohisaaliin maihintuonnin etukäteen ilmoittaminen on muuttunut valmistelun aikana parempaan suuntaan kalastajien kannalta, mutta siihen sisältyy edelleen suuria periaatteellisia kysymyksiä.

1. Miksi velvoite ylipäätänsä tarvitaan? Kuten lakiperusteluissa todetaan, EU-lainsäädäntö ei tähän velvoita. Kaupallista kalastusta koskee jo nyt yksityiskohtainen säätelyjärjestelmä, toimijakohtaiset kiintiöt saaliin merkintäpakolla, jäljitettävyysmääräykset sekä vahva EU-valvontalakiin perustuva sanktiointijärjestelmä. Toisaalta lohisaaliista jatkuvasti suurempi osuus pyydetään vapaa-ajan kalastuksessa, jota ei koske minkäänlainen saaliin ilmoitusvelvollisuus.
2. Suurin osa lohen kalastuksesta tapahtuu rysillä ja kalastajat käyvät rysillä nopeilla pienveneillä. Matka rysältä rantaan voi olla vain muutamia minuutteja. Lain valmistelun aikana 30 minuuttiin lyhennetty etukäteisilmoitus ei ole sekään hyvä vaihtoehto, koska kalastaja ei tiedä, joutuuko hän tekemään pyydyksellä huolto- ja korjaustöitä. Myös välineet, joilla ilmoitus tehdään, voivat aiheuttaa ongelmia; esimerkiksi matkapuhelin voi mennä jumiin tai siitä voi loppua akku. Toisaalta koko koentamatka voi olla tehty alle puolen tunnin, jolloin kalastaja joutuu tekemään ilmoituksen maihintuonnista jo kotilaiturista lähtiessään ennen kuin edes tietää saako saalista.
3. Vaikka 20a§ tulisi voimaan esitetyssä muodossa, on sen kalastuksenvalvontaa ohjaava vaikutus hyvin kyseenalainen. Huomioiden pitkän rannikkomme ja saaliiden likimain samanaikaisen maihintuonnin kymmenissä pisteissä, ei valvojille jää käytännössä reagointiaikaa ilmoitukseen, elleivät valvojat ole ilmoituksen tullessa jo liikkeellä ja hyvin lähellä maihintuontipaikkaa.

Nykyinen lainsäädäntö edellyttää lohisaaliin ilmoittamista ELY-keskukselle 48 tunnin kuluessa saaliin purkamisesta tai myynnistä, mikä on mielestämme täysin riittävä velvoite myös jatkossa. Esitämme edellisen johdosta, että lakiesityksestä poistetaan 20a§ sekä viittaukset siihen.

Vesa Karttunen
toiminnanjohtaja